

Сайғоқни асраш бўйича альянсни 2013 – 2016 йиллар учун стратегик режалаштириш

Миссия

Сағоқни асраш бўйича альянс (SCA) – бу сайғоқ ареали мамлакатларида ва халқаро даражада илмий ёндашувга асосланган лойиҳалар устида иш олиб борувчи олимлар ва табиатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислардан иборат тармоқдир. Бизнинг асосий вазифамиз табиатда ва инсон ҳаётида сайғоқ тўлақонли роль ўйнай олиши учун унинг популяцияларини тиклашдан иборат. Ўз тадқиқотларимиз, табиатни муҳофаза қилиш ва салоҳиятни кучайтиришга қаратилган ҳаракатларимиз жараёнида биз сайғоқнинг биологик тур сифатидаги аҳамияти, унинг одамлар учун маданий ва иқтисодий қиммати ҳамда экотизимдаги фундаментал роли ҳақидаги ғояларни илгари сураимиз.

Бошланғич маълумотлар

SCA раҳбар қўмитаси 2013 йилнинг июлида бўлиб ўтган ташкилий йиғилиш якунларини кўриб чиқди. Ушбу йиғилишда манфаатдор томонлар ва SCA аъзолари иштирок этдилар. Шунингдек бўлғуси устувор вазифаларни белгилаш учун эришилган натижалар хусусида овоз бериш ўтказилди.

SCA параллел равишда ҳал этилиши лозим бўлган олти энг муҳим **стратегик муаммони** қайд этди:

- 1) Сайғоқ овчилик маҳсулотлари билан савдо қилиш.
- 2) Ареал мамлакатларининг барчасида браконьерлик даражасининг юқорилиги.
- 3) Яшаш муҳити деградацияси ва инфратузилмани ривожлантириш.
- 4) SCA ва манфаатдор ҳукумат ташкилотлари ўртасида ҳамкорликнинг етарли даражада эмаслиги.
- 5) Сайғоқ популяцияларининг оз сонлиги ва улар тарқалган ҳудудлар доирасининг чекланганлиги.
- 6) SCAнинг институционал барқарорлиги лозим даражада эмаслиги.

Ҳар бир **стратегик муаммо** учун биз 1 тадан 4 тагача **стратегик вазифаларни** белгиладик. Бу стратегик вазифаларни **стратегик ҳаракатлар** колонкасида кўриш мумкин. Ушбу стратегик ҳаракатлар сайғоқни асраш бўйича CMS MOU таснифига кўра қуйидаги туркумларга ажратилди:

1. Шошилиш (популяция қирилиб кетишининг олдини олиш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга).
2. Муҳим (популяция сонини барқарорлаштириш учун зарур).
3. Фойдали (будут способствовать восстановлению популяции).

Ҳар бир банд амалга ошириш муддатлари бўйича ҳам тизимлаштирилди:

- A. Зудлик билан (кечиктирмасдан) амалга ошириш – 2013 / 2014 йиллар.
- B. Ўрта муддатли амалга ошириш – 2014 / 2016 йиллар.

A1 (шошилич ва кечиктирмасдан амалга ошириш) сифатида таснифланган ҳаракатлар:

1.2.1. Сайғоқ овчилик маҳсулотларига оид тадқиқотлар ўтказиш, шунингдек асосий истеъмолчи-мамлакатларда бозор ва истеъмолчиларни тадқиқ этиш.

1.4.1. Истеъмолчи-мамлакатлар ва ареал мамлакатлари ўртасида барча даражалардаги алоқаларни мустаҳкамлаш.

2.1.1. Таълим беришни ташкил этиш ва мувофиқлаштириш, моддий-техника базасини кучайтириш, тажриба алмашиш йўли билан аксилбраконьерлик отрядларининг ишлаш имкониятларини яхшилаш.

2.1.2. Маҳаллий аҳоли ўртасида ахборот-оқартув кампаниялари, таълим семинарлари/курслари, социологик тадқиқотлар, умумий тадбирлар ўтказиш, муқобил даромад манбаларини ривожлантириш, биргаликда мониторинг ўтказиш йўли билан жамиятнинг браконьерликни қабул қилиш даражасини пасайтириш.

2.1.4. Барча мамлакатларда ғайриқонуний савдони камайтириш учун акилбраконьерлик бригадалари ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари (транспорт полицияси, инспекция) ходимларига браконьерликка қарши кураш учун йиллик мукофот бериш, масалан, муайян мамлакатда мутлақ ғолиб унвонига номзодлар рўйхатини аниқлаш учун танлов ўтказиш йўли билан. Мукофотни бериш учун ҳукумат билан ҳамкорлик қилиш. Амалий иш илғор тажрибасини алмашиш.

3.1.1. Ареалнинг турли қисмларида, шу жумладан ўзлаштирилган ва тегилмаган ҳудудларда сайғоқлар ҳолатининг мониторингини ўтказиш.

3.1.2. Сайғоқлар сони ва тарқалишига индустриал ривожланиш таъсирини белгилайдиган омилларни ландшафт даражасида ўрганиш.

4.1.1. Ҳар бир мамлакатда асосий ҳамкорлар (ҳукуматлар, ноҳукумат ташкилотлари, университетлар)ни белгилаш.

5.2.1. Сайғоқни асраш борасидаги фаолиятда илғор иш усуллари қўлланилаётган (сайғоқни) кўпайтириш марказларига мадад кўрсатиш, масалан, молиялаштириш ва стратегик режалаштириш юзасидан таклифларни ишлаб чиқиш ва қўллаб-қувватлашда.

6.1.1. SCA асосий фаолияти учун етарли молиявий ресурсларни таъминлаш учун маблағлар йиғиш фаол тармоқ стратегиясини ишлаб чиқиш.

6.1.2. Бутун тармоқ бўйича SCAни ривожлантиришга қаратилган янада фаол курсни қувватлаш.

Ушбу ҳаракатлар раҳбар қўмита томонидан SCA учун энг устувор вазифалар сифатида белгиланди *ва шу сабабли 2013 / 2014 йиллардаги иш даври учун асоси вазифалар ҳисобланади.*

B1 (шошилич ва ўрта муддатли амалга ошириш) сифатида таснифланган ҳаракатлар¹:

1.3.1. Истеъмолчи-мамлакатларга SCA Раҳбар қўмитаси аъзоси бўлишни таклиф қилиш (қўмита аъзоси бўлган Хитойдан ташқари).

1.4.2. Сайғоқ бўйича ресурс маркази (SRC) орқали тажриба алмашиш механизмини қўллаб-қувватлаш ва кенгайтириш.

2.1.5. Браконьерликни ҳаракатлантирувчи кучлар ва унинг кенг тарқалганлиги сабаблари ҳақидаги тасаввурни яхшилаш учун аҳоли ўртасида социологик сўровлар ўтказиш,

¹ A1 тоифаси ҳаракатлари бажарилганидан кейинги ҳаракатлар бу ерда келтирилмаган.

браконьерлик тўғрисидаги маълумотларни таҳлил қилиш, ахборот айирбошлаш, кампаниялар ўтказиш, оммавий ахборот воситаларини жалб қилиш, маҳаллий аҳоли билан биргаликда мониторинг ўтказиш.

2.1.6. Турли аудиторияларда, масалан, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ходимлари ва кенг омма/истеъмолчилар ўртасида улар қонунларни яхшироқ тушунишларини таъминлаш учун қонунчилик бўйича ахборот-оқартув кампаниясини биргаликда ўтказиш. Имконият мавжуд бўлган жойда SRCдан фойдаланиш.

4.1.3. Ҳукуматлар ва айрим расмий шахслар учун SCAга аъзолик имкониятини тадқиқ этиш.

5.2.2. SCA фаолиятининг барча соҳаларини қўллаб-қувватлаш учун ҳайвонот боғлари халқаро уюшмалари (масалан: EAZA, AZA, WAZA) билан янада фаол алоқаларни йўлга қўйиш (масалан, Қалмиқистон Республикаси Ёввойи ҳайвонлар маркази ва сайёқлар мавжуд бўлган ҳайвонот боғлари фаолиятида жамоатчилик иштирокини қўллаб-қувватлаш учун).

6.1.3. Бутун тармоқ бўйлаб самарадорликни ошириш масалаларини муҳокама қилиш ва бу борада фикр алмашишни фаоллаштириш.

Ушбу ҳаракатлар, 2014 йилдан бошлаб уларни бажаришга киришиш мумкин бўлсин учун, SCA раҳбар қўмитаси томонидан молиялаштириш ёки режалаштириш юзасидан таклифлар учун юборилиши лозим.

Стратегик режада ифодаланган бошқа ҳаракатлар ҳам муҳим ва имкониятга, мавжуд молиялаштиришга қараб ёки муайян филиаллар ёинки айрим вакилларда уларни амалга оширишга алоҳида қизиқиш мавжуд бўлганда бажарилиши лозим.

Сайғоқни асраш бўйича альянснинг 2013-2016 йиллар учун стратегик режаси

Стратегик масала	Стратегик вазифа	Стратегик ҳаракатлар	Муддатлик ¹	Важность	Масъулият	Талаб этиладиган молиялаштириш
<i>Ташкилот ҳал этишда ёрдам бериши мумкин бўлган муҳим масала</i>	<i>Сиз бу муаммода уч йилдан кейин қандай ўзгаришларни кўришни истар эдингиз?</i>	<i>Сиз бундай ўзгаришларга эришишга қандай йўллар билан ҳаракат қиласиз? Сизнинг стратегиянгиз қандай?</i>	1 Шошилинич 2 Муҳим 3 Фойдали	А. Зудлик билан В. Ўрта муддатларда	Ҳаракатлар бажарилиши учун SCA аъзоларининг қайси бири масъул?	SCA бу ҳаракатларни қай тарзда молиялаштирмақчи?
1. Сайғоқ овчилик маҳсулотлари билан савдо қилиш	1.1. CITES ва Trafficни қўллаб-қувватлашни яхшилаш	1.1.1. CITES ва CMS томонларига ҳамда котибиятларга MoU мажбуриятларини бажаришда мадад кўрсатиш. 1.1.2. SRCда CITES секциясини ташкил этиш. 1.1.3. Аъзо-мамлакатлар ва SCA ташкилотларидан ушлашлар ва мусодара этишлар тўғрисида (омма учун очиқ) ахборот тўплаш (фақат очиқ ва расмий манбалардан). 1.1.4. Ахборотни таҳлил қилиш ва тавсиялар бериш.	2 2 2 2	A A A A	Мамлакатдаги SCA филиаллари, SCA-интэрнэшнл. (SCA-инт.) SCA-инт. Мамлакатдаги SCA филиаллари, SCA инт. Мамлакатдаги SCA филиаллари	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди. CITES билан бирга буюртма бериш. Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқилган. Талаб этиладиган молиялаштириш (1.1.3 га ҳавола).

	1.2. Асосий истеъmolчи-мамлакатларда ғайриқонуний савдо ва истеъmol билан етказилаётган зарар ҳақида яхшироқ тасаввур ҳосил қилиш.	1.2.1. Сайғoқ овчилик маҳсулотларига оид тадқиқотлар ўтказиш, шунингдек асосий истеъmolчи-мамлакатларда бозор ва истеъmolчиларни тадқиқ этиш.	1	A	SCA-Хитой пешқадамлик қилади	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		1.2.2. Сўровлар ва тадқиқотларнинг натижаларига кўра ҳаракатларни бажариш, шу жумладан истеъmolчи-мамлакатларда аҳоли ўртасида ахборот-тушунтириш ишини олиб бориш, кампаниялар ўтказиш ва ушбу натижалар ҳақида ахборот тарқатиш, шу жумладан ҳукумат органларида. (1.2.1-банд бажарилганидан кейин амалга ошириладиган ҳаракат)	1	B	Сайғoқлар яшайдиган мамлакатлардаги SCA филиаллари	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
	1.3. Стратегик мақсад: SCA фаолиятига истеъmolчи-мамлакатларда (Хитойдан ташқари) ишлайдиган одамларни жалб қилиш даражасини ошириш (масалан, Сингапур, Вьетнам)	1.3.1. Истеъmolчи-мамлакатларга SCA Раҳбар кўмитаси аъзоси бўлишни таклиф қилиш (кўмита аъзоси бўлган Хитойдан ташқари).	1	B	SCA-инт.	Кўшимча молиялаштириш талаб этилмайди.
		1.3.2. Истеъmolчи-мамлакатларда SCA фаолиятини фаоллаштириш учун CITES ва CMS билан ишлаш.	2	B	SCA-инт.	Кўшимча молиялаштириш талаб этилмайди.
		1.3.3. Истеъmolчи-мамлакатларни SCA фаолиятига қўшилишга рағбатлантириш учун улар билан кўшма мажлис ташкил этиш.	2	A	SCA-Хитой ва SCA-инт. Пешқадамлик қилади	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.

	1.4. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ўртасида ҳамкорлик сифатини ошириш ва уни кенгайтириш	1.4.1. Истеъмолчи-мамлакатлар ва ареал мамлакатлари ўртасида барча даражалардаги алоқаларни мустаҳкамлаш.	1	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	Молиялаштиришни излашдан олдин ҳаракатлар аниқ режаси зарур.
		1.4.2. SRC орқали тажриба алмашиш механизмини қўллаб-қувватлаш ва кенгайтириш.	1	B	SCA инт.	SRC 2014 йилда маълум молиялаштиришга эга, молиялаштириш манбаларини излашни давом эттириш зарур.
		1.4.3. Таълим олишга бўлган эҳтиёжни баҳолаш, сўнг бирлаштирилган таълим семинарлари (курслари) ташкил этиш, улар учун мамлакатда ва мамлакатлар ўртасида материаллар ишлаб чиқиш.	2	A	SCA филиалларининг барчаси & SCA- инт.	Молиялаштиришни излашдан олдин ҳаракатлар аниқ режаси зарур.
		1.4.4. Олинган сабоқлардан бошқа мамлакатларни рағбатлантириш учун фойдаланилади. (1.4.3-банд бажарилганидан кейин амалга ошириладиган ҳаракат).	2	B		1.4.3 учун молиялаштириш.
2. Ареал мамлакатларининг барчасида браконьерлик даражасининг юқорилиги.	2.1. Браконьерлар сонини қисқартириш.	2.1.1. Таълим беришни ташкил этиш ва мувофиқлаштириш, моддий-техника базасини кучайтириш, тажриба алмашиш йўли билан аксилбраконьерлик отрядларининг ишлаш имкониятларини яхшилаш.	1	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		2.1.2. Маҳаллий аҳоли ўртасида ахборот-оқартув кампаниялари, таълим семинарлари/курслари, социологик тадқиқотлар, умумий тадбирлар ўтказиш, муқобил даромад манбаларини ривожлантириш, биргалиқда мониторинг ўтказиш йўли билан жамиятнинг браконьерликни қабул қилиш даражасини пасайтириш.	1	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	Муайян фаолият олиб борилмоқда; чўл клублари, сайёҳ кунлари (Ўзб, РФ, Кз), сўзана тикиш (Ўзб), умумий мониторинг (Ўзб, Кз)

		2.1.3. Мамлакатларда ва улар ўртасида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ҳамкорлигини ташрифлар алмашиш, таълим бериш, ахборот ва маълумотлар айирбошлаш, семинарлар ўтказиш ва ҳоказолар йўли билан яхшилаш.	2	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртмани 2.2.1 ва Ўзб.даги 2014-5 учун лойиҳа (Whitley award) билан бирлаштириш.
		2.1.4. Барча мамлакатларда ғайриқонуний савдони камайтириш учун акилбраконьерлик бригадалари ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари (транспорт полицияси, инспекция) ходимларига браконьерликка қарши кураш учун йиллик мукофот бериш, масалан, муайян мамлакатда мутлақ ғолиб унвонига номзодлар рўйхатини аниқлаш учун танлов ўтказиш йўли билан. Мукофотни бериш учун ҳукумат билан ҳамкорлик қилиш. Амалий иш илғор тажрибасини алмашиш.	1	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	2014 йилда бошланган.
		2.1.5. Браконьерликни ҳаракатлантирувчи кучлар ва унинг кенг тарқалганлиги сабаблари ҳақидаги тасаввурни яхшилаш учун аҳоли ўртасида социологик сўровлар ўтказиш, браконьерлик тўғрисидаги маълумотларни таҳлил қилиш, ахборот айирбошлаш, кампаниялар ўтказиш, оммавий.	1	B	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	Браконьерлик сабабларини ўрганиш бўйича айрим лойиҳалар талаба-магистрантларнинг тадқиқот лойиҳалари билан молиялаштирилади. Қолган масалаларни ўрганиш учун молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		2.1.6. Турли аудиторияларда, масалан, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ходимлари ва кенг омма/истеъмолчилар ўртасида улар қонунларни яхшироқ тушунишларини таъминлаш учун қонунчилик бўйича ахборот-оқартув	1	B	SCA филиалларининг барчаси ва SCA- инт.	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур. Ўзб.даги 2014-5 учун лойиҳа (Уитли жамғармаси мукофоти - Whitley award)

		компаниясини биргаликда ўтказиш. Имконият мавжуд бўлган жойда SRCдан фойдаланиш.				
3. Яшаш муҳити деградация- си ва инфратузил- мани ривожлан- тириш	3.1. Ривожла- нишнинг сайғоқларга таъсири ҳақидаги тасаввурни яхшилаш.	3.1.1. Ареалнинг турли қисмларида, шу жумладан ўзлаштирилган ва тегилмаган ҳудудларда сайғоқлар ҳолатининг мониторингини ўтказиш.	1	A	SCA филиал- ларининг барчаси	Айрим популяциялар учун доимий молиялаштириш мавжуд. Рос. ва Ўзб.да мониторингни такомиллаштириш учун молиялаштириш зарур.
		3.1.2. Сайғоқлар сони ва тарқалишига индустриал ривожланиш таъсирини белгилайдиган омилларни ландшафт даражасида ўрганиш.	1	A	SCA филиал- ларининг барчаси	Айрим тадқиқотлар Ўзб. (Дж. Булл) ва Кз.(К. Олсэн)да туғалланган. Бутун ареал бўйлаб молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		3.1.3. Таъсирни сусайтириш чоралари юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш, масалан, инфратузилма лойиҳаларини стандартлаштириш.	2	A	SCA филиал- ларининг барчаси	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		3.1.4. Ландшафтда потенциал ўзгаришларни ва унинг келажакдаги оқибатларини горизонтал сканерлаш (шу жумладан саноат, иқлим ўзгариши, АМҚТХ).	3	B	SCA филиал- ларининг барчаси	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		3.1.5. Сайғоқ учун дўстона ривожлантириш лоyiҳалари соҳасида илғор усулларни ишлаб чиқиш ва ёйиш.	3	B	SCA филиал- ларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
3.2. Ишловчилар ва манфаатдор иштирокчилар- нинг сайғоқни асраш билан	3.2.1. Сайғоқлар яшайдиган жойларда биологик ранг-барангликни сақлаш учун ҳаракатлар режаларини биргаликда ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.	2	B	SCA филиал- ларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.	

	шуғулланиш имкониятларини кенгайтириш.	3.2.2. Халқаро даражада ривожланиш соҳасида амалий иш илғор тажрибасини илгари суриш (масалан, АМТБ ва ижтимоий соҳага таъсирни баҳолаш – ESIA; Халқаро молиявий корпорация стандартлари - IFC-P56) ва таъсирни сусайтириш/ компенсация қилиш чораларини қўллаш.	2	B	SCA филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		3.2.3. Давлат идоралари, саноат ташкилотлари ва ноҳукумат ташкилотлари вакилларида иборат ишчи гуруҳлар тузиш.	3	B	SCA филиалларининг барчаси	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
	3.3. Ареал ерлари ҳақида тасаввурни яхшилаш ва улардан барқарор фойдаланишни амалга ошириш.	3.3.1. Фермер хўжаликлари томонидан ерлардан фойдаланиш ва ердан фойдаланишнинг ҳозирги таъсири таҳлилини амалга ошириш.	2	B	SCA филиалларининг барчаси, Хитойдан ташқари	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		3.3.2. Ареал ерларидан барқарор фойдаланиш борасидаги амалий иш илғор тажрибасини кўриб чиқиш.	2	B	SCA филиалларининг барчаси, Хитойдан ташқари	3.3.1 билан бирлаштириш.
		3.3.3. Юқорида кўрсатилганлар асосида тавсиялар ишлаб чиқиш ва уларни тарқатиш.	2	B	SCA филиалларининг барчаси, Хитойдан ташқари	Қўшимча молиялаштириш талаб этилмайди.
4. SCA ва манфаатдор ҳукумат ташкилотлари ўртасида ҳамкорликнинг етарли даражада эмаслиги	4.1. Манфаатдор ҳукумат ташкилотлари ва SCA ўртасида ҳамкорлик ўрнатилган ёки яхшиланган.	4.1.1. Ҳар бир мамлакатда энг муҳим ҳамкорлар (ҳукуматлар, ноҳукумат ташкилотлар, университетлар)ни белгилаш.	1	A	SCA филиалларининг барчаси	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		4.1.2. Ҳамкорлик ўрнатиш ва уни яхшилаш учун ҳамкорлар билан ишлаш.	1	B	SCA филиалларининг барчаси	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		4.1.3. Ҳукуматлар ва айрим расмий шахслар учун SCAга аъзолик имкониятини тадқиқ этиш.	1	B	SCA филиалларининг барчаси	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.

		4.1.4. Манфаатдор иштирокчиларнинг барчаси ўртасида тажриба алмашиш учун ижобий ва ҳамкорликка кўмаклашадиган иш муҳитини яратиш мақсадида SRCдан фойдаланиш.	2	A	SCA инт. раҳбарлик қилади, барча филиаллар қатнашади	2014 йилда ишлаш учун SRCни муайян молиялаштириш, молиявий маблағларни излашни давом эттириш зарур.
		4.1.5. CMS MoU миллий мувофиқлаштириш марказлари инсон омиллари ва бажариш сиёсатидан жамоатчиликнинг хабардорлигини бирлаштириш учун жавоб беришларига ишонч ҳосил қилиш.	2	A	SCA филиалларининг барчаси, SRC бошқаради	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
	4.2. Манфаатдор ҳукумат ташкилотлари сайёғоқни асраш ишида SCАни ишончли ҳамкор деб ҳисоблайди.	4.2.1. Ноҳукумат ташкилотлари, ҳукуматлар, илмий-тадқиқот ташкилотлари ўртасида ҳамкорликни мумкин қадар кенгайтириш учун SCA тармоғидан фойдаланиш.	2	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA инт.	Қўшимча молиялаштириш талаб этилмайди.
4.2.2. Ҳукуматга касбий ва илмий маслаҳатлар бериш.		2	A	SCA филиалларининг барчаси	Қўшимча молиялаштириш талаб этилмайди.	
4.2.3. Фаолиятни бошлашдан олдин, фаолиятни амалга ошириш пайтида ва уни тугатгандан кейин ҳар бир ҳукуматга SCA иши ва роли ҳақида тўлиқ ахборот бериш (масалан, таклифлар, натижалар ва Saiga News ахборотномаси).		2	B	SCA филиалларининг барчаси	Қўшимча молиялаштириш талаб этилмайди. Saiga News узлуксиз ташқи молиялаштиришга муҳтож.	
4.2. Имкониятга қараб, ҳаракатлар/лойиҳаларни ҳамкорликда амалга ошириш		2	B	SCA филиалларининг барчаси	Қўшимча молиялаштириш талаб этилмайди.	
5. Сайёғоқ популяцияларининг оз сонлиги ва улар тарқалган ҳудудлар	5.1. Манфаатдор иштирокчиларнинг реинтродукция усуллари ва оқибатлари	5.1.1. SCАнинг умумий ва махсус реинтродукция хусусидаги нуқтаи назари ҳақида баёнот (лар)ни ишлаб чиқиш.	2	B	SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди. Д. Мэллон?
		5.1.2. Баёнот матнини асосий манфаатдор иштирокчиларга тарқатиш ва уни лозим	2	B	SCA филиалларининг	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.

доирасининг чекланганлиги	ҳақидаги тасаввурини яхшилаш.	тарзда тарғиб қилиш. 5.1.3. ТМҚХУ-IUCN тавсияларини (тегишли тилларда) SRC ва тегишли ҳужжатларга киритиш.	3	B	барчаси SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
	5.2. Тутқунликда кўпайтирилаёт- ган популяция- ларнинг сифат ва самарадорли- гини уларнинг кўп сонли вазифалари бажарилишини таъминлаш учун яхшилаш.	5.2.1. Сайғоқни асраш борасидаги фаолиятда илғор иш усуллари қўлланилаётган (сайғоқни) кўпайтириш марказларига мадад кўрсатиш, масалан, молиялаштириш ва стратегик режалаштириш юзасидан таклифларни ишлаб чиқиш ва қўллаб-қувватлашда.	1	A	SCA-инт. пи- томниклари бўлган SCA билан ҳамкорликда: Россия, Хитой.	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
		5.2.2. SCA фаолиятининг барча соҳаларини қўллаб-қувватлаш учун ҳайвонот боғлари ҳалқаро уюшмалари (масалан: EAZA, AZA, WAZA) билан янада фаол алоқаларни йўлга қўйиш (масалан, Қалмиқистон Республикаси Ёввойи ҳайвонлар маркази ва сайғоқлар мавжуд бўлган ҳайвонот боғлари фаолиятида жамоатчилик иштирокини қўллаб-қувватлаш учун	1	B	SCA-инт. пи- томниклари бўлган SCA билан ҳамкорликда: Россия, Хитой.	Буюртма ишлаб чиқиш, унга махсус молиялаштиришни талаб қилмайдиган ҳаракатларни киритиш зарур.
		5.2.3. Ҳайвонларни кўпайтириш марказларининг вазифаларини ва уларни амалга ошириш имкониятларини аниқлаш.	2	B	SCA-инт. пи- томниклари бўлган SCA билан ҳамкорликда: Россия, Хитой.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		5.2.4. Илғор тажрибани аниқлаш ва уни сайғоқни кўпайтириш бўйича қўлланма яратиш йўли билан тарқатиш, Россияда амалда бўлган қўлланмани хитой тилига ўгириш.	2	B	SCA-инт., SCA- Россия ва SCA-Хитой	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		5.2.5. Россия тажрибасини ареал бошқа мамлакатларидаги ҳайвонларни кўпайтириш	2	A	SCA-Россия, SCA-инт.	Тажриба алмашиш ташрифлари учун буюртма ишлаб чиқиш.

		марказлари билан ўртоқлашиш.				
	5.3. Сайғоқ популяцияларининг ҳозирги тарқалиши ҳақидаги тасаввурни яхшилаш.	5.3.1. GIS форматда ахборот айирбошлаш тизимини ишлаб чиқиш.	2	B	SCA филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Молиялаштириш талаб этилади. Буюртма ишлаб чиқиш зарур.
6. SCАнинг институционал барқарорлиги лозим даражада эмаслиги	6.1. Институционал барқарорликни кучайтириш.	6.1.1. SCА асосий фаолияти учун етарли молиявий ресурсларни таъминлаш учун маблағлар йиғиш фаол тармоқ стратегиясини ишлаб чиқиш.	1	A	SCА филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		6.1.2. Бутун тармоқ бўйича SCАни ривожлантиришга қаратилган янада фаол курсни қувватлаш.	1	A	SCА филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		6.1.3. Бутун тармоқ бўйлаб самарадорликни ошириш масалаларини муҳокама қилиш ва бу борада фикр алмашишни фаоллаштириш	1	B	SCА филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди. SRC форумидан фойдаланиш?
		6.1.4. Ворисийликни режалаштириш (SCАда ва ареал мамлакатларида)	2	B	SCА филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		6.1.5. Манфаатдор иштирокчилар билан ахборот айирбошлаш имкониятларини кенгайтириш.	2	B	SCА филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	SRC ва Saiga News воситасида айирбошлаш узлуксиз молиялаштиришни талаб қилади.
		6.1.6. Saiga News ни қаттиқ нусхалар кўринишида маҳаллий даражада ҳамда оммавий ахборот воситалари орқали локал ва халқаро даражаларда тарқатиш доираси ва йўналишларини кенгайтириш.	2	A	SCА филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Босма тиражни кўпайтириш учун молиялаштириш талаб этилади.

		6.1.7. Ҳар бир мамлакатда SCA фаол аъзолари сонини кўпайтириш.	2	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Табиатни муҳофаза қилиш бўйича ёш лидерлар лойиҳаси учун биринчи йилга жорий молиялаштириш; иккинчи йилга буюртма Дисней жамғармаси (DWCF)га берилган.
		6.1.8. Кенг кўламли ва маҳаллий аҳолига (муайян мамлакатга эмас) қаратилган стратегик режаларни мувофиқлаштириш.	2	B	SCA филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Алоҳида молиялаштириш талаб этилмайди.
		6.1.9. Бутун тармоқ бўйича SCA маъмурий функцияларини кенгайтириш.	2	A	SCA филиалларининг барчаси ва SCA-инт.	Табиатни муҳофаза қилиш бўйича ёш лидерлар лойиҳаси орқали муайян молиялаштириш; соф маъмурий лавозимлар учун молиялаштириш манбалари топилиши ва буюртмалар ишлаб чиқилиши лозим.